

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 *Titlul actului normativ*

**Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență
privind instituirea unor măsuri pentru derularea Programului Național de Investiții
„Anghel Saligny” și pentru modificarea art.1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a
Guvernului nr. 95/2021 pentru aprobarea Programului Național de Investiții „Anghel
Saligny”**

Secțiunea a 2-a *Motivul emiterii actului normativ*

1. Descrierea situației actuale

Prin Programul de guvernare 2021 – 2024, aprobat prin Hotărârea Parlamentului României nr. 42/2021, Guvernul României își asumă modernizarea comunităților locale prin realizarea de investiții în infrastructura locală, drumuri județene și locale, infrastructura de apă și canalizare, stații de epurare a apei, extinderea rețelei de distribuție a gazelor naturale, etc.

Prin Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației se derulează Programul național de dezvoltare locală, aprobat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/2013, cu modificările și completările ulterioare. Programul comasează toate obiectivele de investiții care vizează infrastructura locală, creându-se posibilitatea implementării unor proiecte de importanță națională, care susțin dezvoltarea regională prin realizarea unor lucrări de infrastructură rutieră, tehnico-edilitară și socio-educativă.

Având în vedere că în perspectiva imediată, prin PNDL urmează să fie finalizate obiectivele de investiții din domeniile drumuri și apă și canal, în număr de 3.419 obiective de investiții cu o valoare finanțată de 22.994 milioane lei, dintr-un total de 6.204 cereri depuse, rămânând un număr de 2.785 de cereri nefinanțate, însumând 26.106 milioane lei, fiind nevoie de continuarea unor astfel de programe în vederea asigurării unei dezvoltări armonioase dintre regiunile României, pentru a putea recupera decalajele de dezvoltare între județe și a asigura creșterea calității serviciilor publice la

care să aibă acces cetățenii, contribuind astfel la obiectivul de convergență cu economiile statelor mai avansate din Uniunea Europeană.

Totodată, prin Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației se derulează Programul Național de Investiții „Anghel Saligny”. Astfel, în perioada 22.09.2021 – 08.11.2021 a fost derulată de către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației sesiunea de depuneri de cereri de finanțare prin Programul Național de Investiții „Anghel Saligny” pentru domeniile alimentare cu apă, canalizare, drumuri și poduri, fiind transmise un număr de 7368 de cereri de finanțare, din partea a 3149 unități administrativ-teritoriale (din totalul de 3228 de UAT-uri din țară), inclusiv un număr de 33 asociații de dezvoltare intercomunitară, însumând o valoare totală solicitată de la bugetul de stat de peste 130 miliarde lei (130.116.103.093,58 lei).

Prin Programul Operațional Infrastructură Mare, „Axa Prioritară 8 - Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale, Obiective specifice 8.2 - Creșterea gradului de interconectare a Sistemului Național de Transport a gazelor naturale cu alte state vecine”, a fost lansat Apelul de proiecte POIM/859/8/2/„Dezvoltarea rețelelor inteligente de distribuție a gazelor naturale”, în cadrul căruia au fost propuse la finanțare un număr de 243 obiective de investiții, în cadrul celor două sesiuni ale apelului, dintre care 105 obiective de investiții, în valoare de 5,502 miliarde lei, inclusiv TVA, au fost admise, dar nu au primit finanțare întrucât valoarea acestora excedează plafonului alocat în cadrul POIM, conform adresei MIPE nr. 554/DV/18.02.2022, ceea ce duce la imposibilitatea implementării din fonduri europene a acestor proiecte în actualul exercițiu bugetar european. În cadrul celor două sesiuni ale apelului POIM au fost depuse proiecte în valoare totală de 2,56 miliarde euro, sumă de 10 ori mai mare decât alocarea maximă a apelului (235 milioane euro). Conform ultimelor date statistice publicate, la nivel național, 70% din unitățile administrativ-teritoriale nu au acces la rețele de distribuție de gaze naturale, putându-se estima un necesar de cel puțin 25 miliarde lei pentru asigurarea accesului tuturor unităților administrativ-teritoriale la rețele de distribuție.

Având în vedere necesitatea dezvoltării investițiilor în infrastructura din spațiul rural și urban în scopul asigurării de șanse egale pentru atingerea unui standard decent de viață a populației este necesară continuarea dezvoltării infrastructurii din spațiul rural și urban, pentru domeniul sistemele de distribuție a gazelor naturale.

Ținând cont de faptul că necesarul total la nivel național estimat pentru toate domeniile (infrastructură locală de transport, alimentare cu apă, canalizare, distribuție gaze naturale) depășește 155 miliarde lei, este necesară suplimentarea bugetului alocat inițial programului astfel încât să se asigure soluționarea a circa 35% din nevoile urgente ale autorităților locale, precum și asigurarea unor fonduri suficiente pentru acoperirea obiectivelor

de investiții din domeniul „sisteme de distribuție a gazelor naturale și a racordului la sistemul de transport al gazelor naturale”.

Se impune intervenția legislativă de urgență pentru suplimentarea bugetului alocat inițial în vederea asigurării accesului la servicii esențiale a întregii populații, creșterea calității vieții și evitarea riscului de depopulare în comunitățile subdezvoltate, prin crearea posibilității a cât mai multor unități administrativ-teritoriale de a promova obiectivele de investiții încadrate în domeniile prevăzute la art. 4 alin. (1) lit. c) și lit. e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2021 pentru aprobarea Programului Național de Investiții „Anghel Saligny”.

Consecința negativă pe care o poate avea neadoptarea prezentei ordonanțe de urgență este faptul că unele dintre serviciile esențiale pe care statul și unitățile administrativ-teritoriale trebuie să le asigure tuturor cetățenilor nu pot fi oferite la standarde de calitate și siguranță sau nu pot fi oferite deloc în anumite zone izolate, atrăgând afectarea stării de sănătate a populației, a condițiilor de trai, precum și depopularea comunităților subdezvoltate, fiind necesară o abordare integrată, strategică la nivel național în asigurarea finanțării de către stat, prin administrația publică locală, a unor proiecte prioritare care conduc la îmbunătățirea condițiilor de trai prin asigurarea serviciilor publice elementare, de bază, în acord cu nevoile beneficiarilor programului.

O altă consecință negativă pe care o poate avea neadoptarea prezentei ordonanțe de urgență este întârzierea nejustificată a acordării finanțării și, implicit, a implementării unor obiective de investiții a căror maturitate este suficient de avansată, precum și care au fost deja evaluate conform cerințelor Băncii Europene de Investiții, de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, precum și de către evaluatorii externi Jaspers și pentru care unitățile administrativ-teritoriale au suportat sume considerabile de la bugetul de stat în vederea elaborării documentațiilor necesare, sume care, prin neadoptarea prezentei ordonanțe de urgență, nu ar putea fi valorificate, prin implementarea obiectivelor de investiții, și care ar prejudicia bugetele locale.

Situația extraordinară prevăzută la art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată, se motivează prin necesitatea luării unor măsuri urgente care să asigure un climat investițional atractiv pentru localitățile României, menit să ducă la creșterea numărului de locuri de muncă, la asigurarea standardelor de calitate a vieții, necesare populației, în domeniul serviciilor publice, pentru o parte cât mai mare a locuitorilor României.

**2. Schimbări
preconizate**

Prin art. I din prezentul act normativ se propune aprobarea preluării, prin derogare de la art. 6 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2021 pentru aprobarea Programului Național de Investiții „Anghel Saligny”, începând cu data intrării în vigoare a actului normativ, în cadrul Programului Național de Investiții „Anghel Saligny” a tuturor obiectivelor

de investiții propuse la finanțare de către unitățile administrativ-teritoriale sau asociațiile de dezvoltare intercomunitară, prin Programul Operațional Infrastructură Mare, "Axa Prioritară 8 - Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale, Obiective specifice 8.2 - Creșterea gradului de interconectare a Sistemului Național de Transport a gazelor naturale cu alte state vecine", în cadrul Apelului de proiecte POIM/859/8/2/ care au fost evaluate și selectate ca eligibile de către Ministerul Investițiilor și Programelor Europene, dar a căror valoare excedează plafonului alocat în cadrul Programului Operațional Infrastructură Mare.

În vederea preluării, se instituie un termen de 15 zile de la intrarea în vigoare a ordonanței de urgență în care Ministerul Investițiilor și Programelor Europene să transmită Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației toate documentațiile depuse de către unitățile administrativ-teritoriale și asociațiile de dezvoltare intercomunitară în vederea obținerii finanțării, precum și toate documentele întocmite în cadrul evaluării obiectivelor de investiții, în baza unui protocol de predare-primire.

Obiectivele de investiții preluate în Programul Național de Investiții „Anghel Saligny” vor fi incluse în lista obiectivelor de investiții incluse la finanțare prin Program, aprobată prin ordin al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației, în baza evaluării efectuate de către Ministerul Investițiilor și Programelor Europene.

În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, unitățile administrativ-teritoriale și asociațiile de dezvoltare intercomunitară, în vederea confirmării nevoii de finanțare pentru obiectivele de investiții preluate în Programul Național de Investiții „Anghel Saligny” în temeiul art. I alin. (1) din actul normativ, vor încărca în platforma electronică „investiții.mdlpa.ro” toate datele necesare privind obiectivele de investiții, solicitate de către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, conform modelului prevăzut în anexa la ordonanța de urgență.

Totodată, prin derogare de la art. 6 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2021 obiectivele de investiții preluate în Programul Național de Investiții „Anghel Saligny” în temeiul prezentului act normativ vor fi cuprinse în lista obiectivelor de investiții incluse la finanțare prin Program, aprobată prin ordin al ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației, în baza evaluării efectuate de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

Ținând cont de faptul că pentru categoria de investiții prevăzută la art. 4 alin. (1) lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2021 reprezentând drumurile publice clasificate și încadrate în conformitate cu prevederile legale în vigoare ca drumuri județene, drumuri de interes local, respectiv drumuri comunale și/sau drumuri publice din interiorul localităților, precum și variante ocolitoare ale localităților este necesară

	suplimentarea bugetului inițial cu suma de 10 miliarde lei, având în vedere numărul mare de solicitări pentru această categorie de investiții, respectiv 4.858 cereri depuse prin Program, cu o valoare aproximativă de 89 miliarde lei. De asemenea, pentru categoria de investiții de la lit. e) sisteme de distribuție a gazelor naturale, inclusiv a bransamentelor, precum și a racordului la sistemul de transport al gazelor naturale, este necesară suplimentarea bugetului inițial cu suma de 5,5 miliarde lei ținând cont de faptul că vor fi preluate în cadrul Programului Național de Investiții „Anghel Saligny” 105 proiecte cu suma de 5,502 miliarde lei, inclusiv TVA, care au fost admise în cadrul POIM, dar nu au primit finanțare întrucât valoarea acestora excedează plafonului alocat. Ținând cont de cele prezentate mai sus este necesară majorarea limitei programului, astfel cum a fost stabilită prin art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2021 pentru aprobarea Programului Național de Investiții "Anghel Saligny" și modificarea în mod corespunzător a acestei norme. Astfel, bugetul Programului Național de Investiții „Anghel Saligny” în perioada 2021-2028 este de 65.500.000 mii lei, limită maximă în baza căreia se pot încheia contracte de finanțare multianuale. Pentru o repartizare echilibrată a fondurilor de la bugetul de stat, în funcție de solicitările beneficiarilor, bugetul va fi repartizat astfel: a) 22.500.000 mii lei pentru categoriile de investiții alimentare cu apă și stații de tratare a apei și sisteme de canalizare și stații de epurare a apelor uzate, inclusiv canalizare pluvială și sisteme de captare a apelor pluviale; b) 30.000.000 mii lei pentru categoriile de investiții drumurile publice clasificate și încadrate în conformitate cu prevederile legale în vigoare ca drumuri județene, drumuri de interes local, respectiv drumuri comunale și/sau drumuri publice din interiorul localităților, precum și variante ocolitoare ale localităților și poduri, podețe, pasaje sau punți pietonale, inclusiv pentru biciclete și trotinete electrice; c) 13.000.000 mii lei pentru categoria de investiții sisteme de distribuție a gazelor naturale, inclusiv a bransamentelor, precum și a racordului la sistemul de transport al gazelor naturale.
3. Alte informații	Nu au fost identificate
Secțiunea a 3-a Impactul socio-economic al proiectului de act normativ	

1. Impactul macroeconomic	Prin finanțarea obiectivelor de investiții care vor incluse în program se va dezvolta, în principal, sectorul investițiilor publice (materiale, utilaje) și, în secundar, producția de bunuri și servicii. Începerea lucrărilor de execuție va permite crearea de noi locuri de muncă.
1 ¹ . Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Având în vedere volumul mare de lucrări și termenele de execuție ce se vor stabilit contractual, există premisele creării de noi locuri de muncă atât pentru forța de muncă necalificată, cât și pentru specialiștii în domeniu.
2 ¹ . Impactul asupra sarcinilor administrative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2 ² . Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
3. Impactul social	Beneficiarii direcți ai acestor obiective de investiții sunt autoritățile administrației publice locale, iar beneficiarii indirecti sunt locuitorii din localitățile de pe raza administrativ-teritorială unde se vor realiza, în funcție de necesitățile locale, obiective de investiții care constau în realizarea de construcții noi sau de lucrări de construire, reconstruire, consolidare, reparație, modernizare, modificare, extindere, reabilitare, după caz, schimbare de destinație, protejare, restaurare, conservare la construcții existente și care se încadrează în categoriile de investiții sisteme de distribuție a gazelor naturale și a racordului la sistemul de transport al gazelor naturale.
4. Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5. Alte informații	Nu au fost identificate

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului de stat consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

-Lei-

Indicatori	An curent	Următorii 4 ani				Media următorilor 5 ani, după anul curent
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) bugetul de stat, din acesta: - impozit pe profit - impozit pe venit b) bugete locale: - impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale - contribuții de asigurări	Nu este cazul					
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare din care: a) bugetul de stat, din acesta: - cheltuieli de personal - bunuri și servicii b) bugete locale: - cheltuieli de personal - bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale - cheltuieli de personal - bunuri și servicii	3 mld lei credite bugetare	3 mld lei credite bugetare	3 mld lei credite bugetare	3 mld lei credite bugetare	3,5 mld lei credite bugetare	3,1 mld lei credite bugetare

3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat	-3 mld lei credite bugetare	-3 mld lei credite bugetare	-3 mld lei credite bugetare	-3 mld lei credite bugetare	-3,5 mld lei credite bugetare	-3,1 mld lei credite bugetare
b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterilor de cheltuieli	Impactul negativ generat de măsurile prevăzute în proiectul de act normativ va fi compensat în anii următori, pe de o parte, de spațiul financiar creat prin încheierea Programelor PNDL I și PNDL II, iar, pe de altă parte, din creșterea veniturilor bugetare încasate ca urmare a implementării Programului de facturare electronică „e-facturare”.					
5. Propuneri pentru acoperirea scăderilor de venituri	Nu este cazul					
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Nu este cazul					
7. Alte informații	Finanțarea Programului Național de Investiții „Anghel Saligny” se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, în limita prevederilor bugetare aprobate anual cu această destinație, precum și din bugetele locale ale unitărilor administrativ-teritoriale și alte surse de finanțare legal constituite.					

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor actului normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții	Nu este cazul Nu este cazul
1 ¹ . Compatibilitatea actului normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Nu este cazul
2. Conformitatea actului normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul

3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul
6. Alte informații	Nu au fost identificate

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectivul actului normativ	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care actul normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Au fost efectuate consultările în conformitate cu prevederile art. 86 alin. (2) din ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare. Nu au fost primite observații și propuneri cu privire la proiectul de act normativ.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr.363/2022 și de Consiliul Economic și Social prin avizul nr.1991/2022.
6. Alte informații	Nu au fost identificate

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării actului normativ	Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației a întreprins demersurile legale prevăzute de art. 7 alin. (1) din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2009, precum și de prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată. Proiectul prezentului act normativ a fost publicat pe site-ul Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației în data de 22.02.2022.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării actului normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățeanului sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
3. Alte informații	Nu au fost identificate

Secțiunea a 8-a

Măsurile de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a actului normativ de către autoritățile administrative publice centrale și/sau locale - înființarea sau extinderea competenței instituțiilor existente	Nu au fost identificate
2. Alte informații	Nu au fost identificate

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind instituirea unor măsuri pentru derularea Programului Național de Investiții „Anghel Saligny” și pentru modificarea art.1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 95/2021 pentru aprobarea Programului Național de Investiții „Anghel Saligny”, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM - MINISTRU
NICOLAE IONEL CIUCĂ

